

صاحب امتیاز: مسعود جوادنل | مدیرمسئول: سید حسن قشمی | سردیر: زهره پوروهایی | چاپ: پیام رسانه | نشانی تحریریه: همدان، خیابان پاستور، کوچه شهید عزیزان، پلاک ۵۹

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۳۰ - ۰۸۱ | امور مشترکین: ۰۹۱۸۳۱۶۸۵۷۴

صاحب امتیاز روزنامه: ۰۹۱۸۸۱۳۱۵۴۱ | آگهی ها: ۰۸۱ - ۰۲۸۲۵۴۰۴۰

پيامک: ۰۳۰۰۱۸۱۸۶۰ | ارتباط با تحریریه: ۰۳۱۳۲۸۲۲۳۹۹ - ۰۸۱ | دورنما: ۰۲۸۲۸۱۸۴۹ - ۰۸۱

| گستره توزیع: استان‌های ایلام - کرمانشاه - کردستان - مرکزی - همدان |

امام علی علیه‌السلام فرمودند: دانش، میثرائی است گرانمایه و آداب، زیورهایی نو به نو و اندیشه، آینه‌ای صافی است.

sepehrgharb_live | Email: sepehrgharb.news@gmail.com | www.sepehrgharb.ir

گفت‌وگو با فائزه عظیم‌زاده درباره پویش کمک به مردم لبنان و غزه؛

همدلی مادرانه

سپهرغرب، گروه ریحانه‌آفرینش: در پی تهاجم وحشیانه رژیم صهیونیستی به شهرها و روستاهای فلسطین در نوار غزه، شهادت ده‌ها هزار نفر از مردم بی‌گناه این منطقه، تخریب جدی زیرساخت‌های شهری و منازل مسکونی، از بین رفتن معیشت مردم غزه در یک‌سال اخیر، تخریب منازل و ساختمان‌های مردم در جنوب لبنان، شهادت جمع زیادی از مردم بی‌گناه و خسارت‌های وارده گسترده به آن‌ها و در لیبیک به ندای رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر کمک و حمایت از مردم مظلوم فلسطین و لبنان، اواسط مهرماه چهارمین مرحله پویش مردمی «ایران همدل» به منظور جمع‌آوری مشارکت‌های نقدی هموطنان عزیز برای کمک به مردم مظلوم فلسطین و لبنان، آغاز به کار کرد.

پویشی که به‌سرعت در گوشه‌گوشه‌کشور جای خود را باز کرد و صحنه‌هایی ماندگار و درخشان از نوع‌دوستی مردم ایران را به نمایش گذاشت، ریشه‌ها و مبانی این حرکت چیست؟ نسبت آن با انقلاب اسلامی و تجربه دفاع مقدس چیست؟

در گفت‌وگو با دکتر فائزه عظیم‌زاده اردبیلی، استاد دانشگاه امام صادق (علیه‌السلام) به این مباحث پرداخته شده است.

■ حرکت‌هایی مثل ایران همدل و نقش ویژهٔ زنان در شکل‌دهی به آن، چگونه باید به عرصه‌های دیگر نیز تعمیم داده شود و گسترش پیدا کند؟

این پرسش که چگونه می‌توان طرحی مشابه آنچه زنان ایرانی در حرکت شگفت‌انگیز و تاریخی خود رقم زدند را در سایر برنامه‌های اجتماعی پیاده کرد، از اهمیت زیادی برخوردار است. این طرح که به‌عنوان «هواسات مادرانه» شناخته شد، نمادی از مشارکت مدنی در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران بود. طرحی که پاسخی کوبنده به تمام کسانی بود که مدعی بودند زنان ایرانی از حق حرکت و حضور اجتماعی محروم هستند، طرح همدلی و هواسات مادران ثابت کرد که زن ایرانی در صحنه حضور دارد، توانمند است و توانمندسازی می‌کند. این طرح تنها محدود به بخش‌های مالی و اجتماعی نبود، بلکه شامل دوره‌هایی و گروه‌های‌های مدنی و جمعی زنان و دختران جوان ایرانی بود؛ این تجمعات نشان داد که زنان ایرانی در کنار زنان مظلوم غزه و لبنان و دیگر شهیدان بی‌گناه تاریخ ایستاده‌اند. به تعبیر رهبر معظم انقلاب، زنان ایرانی در طرف درست تاریخ قرار دارند.

زن ایرانی از دارایی خود، هرچند کوچک، برای حمایت از مظلومان می‌گذرد؛ خواه این دارایی یک انگشتر ساده باشد، یا یادگاری ارزشمند از ۴۰ سال زندگی مشترک با همسرش، یا حتی یادگاری از مادر مرحومش. او این دارایی‌ها را برای حمایت از زنان مظلوم غزه، لبنان و فلسطین در برابر جنایات رژیم صهیونیستی می‌بخشد. این اقدام پیامی است به رژیم صهیونیستی و ظالمان تاریخ که زن ایرانی آگاه است، در صحنه حضور دارد و با تمام وجود از مظلومان دفاع می‌کند. دفاع برای زن ایرانی وظیفه‌ای است که با مال، جان، عاطفه و محبت خود به بهترین شکل انجام می‌دهد. او با هدایت همسر و فرزندان خود به مسیر دفاع از مظلومان، نقش خود را در حمایت از انسانیت ایفا می‌کند.

زنان و کودکان امروز، اصلی‌ترین قربانیان مخاصمات بین‌المللی و شهدای تاریخ بشریت محسوب می‌شوند و این درحالی بوده که این اقدامات با تمامی اصول حقوق بشردوستانه جهانی در تضاد است. این نقض آشکار حقوق بشر، ارزش و هویت انسانی زنان و کودکان را زیر سؤال برده است.

زن ایرانی با حضور در صحنه، پیام روشنی به جهانپیان داد؛ من برای دفاع از انسانیت به میدان آمده‌ام. حتی دوره‌های خانوادگی امروز به حمایت از زنان مظلوم فلسطین، لبنان و سوریه اختصاص یافته است؛ برای زن ایرانی مهم نیست که مظلوم یک بانو از ایران، سوریه، غزه یا فلسطین باشد؛ این اهمیت دارد که او یک انسان است. به فرمایش امیرمؤمنان در نهج‌البلاغه،

«آن‌ها که هم‌دین و هم‌کیش تو نیستند، در انسانیت با تو شریک‌اند؛ پس رعایت حالشان را یکن به‌خاطر انسانیت. همچنین آن‌ها که در دین و آیین با تو شریک‌اند، حق برادری و مواسات بر تو دارند.»

ما برای برپایی یک موج دفاع از ستمدیدگان غزه و لبنان وارد صحنه شده‌ایم تا بگوییم مسئله تنها کمک مالی و اهدا نیست، بلکه حضور انسانی است. ما آمده‌ایم تا از مال و جان خود دفاع کنیم. قرآن کریم به ما آموخته است کسانی که از مال خود می‌گذرند، از جانشان نیز می‌گذرند. مجاهدانی که جهاد مالی کرده‌اند، قطعاً آماده جهاد انسانی نیز هستند تا با دشمن مشترک بشریت، یعنی ظلم، مبارزه کنند.

■ روایت درست و متقن از اتفاقاتی همچون ایران همدل باید واجد چه مؤلفه‌ها و خصوصاتی باشد که در حافظه جمعی مردم و تاریخ ماندگار شود؟ خصوصاً با عنایت به اینکه بخش مهمی از شکل‌دهندگان به این رویداد بانوان جامعه بودند؟

با توجه به اینکه بیشتر شرکت‌کنندگان در این عرصه زنان هستند، اهمیت این موضوع دوچندان می‌شود. امروز در عرصه بین‌الملل، بحث «حقوق بین‌الملل بشردوستانه» مطرح است. این خطاب به هیئت‌های حقیقت‌یاب و گزارشگران حقوق بشری است که همواره ادعا می‌کنند زنان در ایران هویت ندارند، زنان در ایران فاقد هویت اجتماعی هستند و زنان در ایران اجازه حضور در حرکت‌های مدنی را ندارند.

امروز خطاب به آنان می‌گوییم: تمام کشورهایی که در کنوانسیون‌های بین‌المللی قرارداد امضا می‌کنند، بیایند و ببینند که زن ایرانی چگونه در صحنه حاضر شده و به‌عنوان یک ستون محکم در عرصه حقوق بین‌الملل بشردوستانه عمل می‌کند. این حرکت، یک مانور صوری یا نمایشی نبود، بلکه احترام به کرامت انسانی، حمایت از انسان‌های بی‌گناه و نفی هرگونه خشونت بود. حضور زنان و دختران ایرانی در این عرصه، برای حمایت از کرامت زنان غزه، حق حیات زنان و کودکان بی‌گناه و گسترش اصول جهانی بشردوستانه بود.

زنان و دختران ایرانی در این پویش همدلی آمدند تا اعلام کنند که ما در مقام عمل به مبانی و معیارهای حقوق بشر متعهدیم. زن ایرانی کرامت دارد. حق حیات دارد و موجودی مستقل است. او از دارایی، مالکیت اموال و مالکیت ذهن و امروز موتور پیشران حمایت از زنان و کودکان در مخاصمات بین‌المللی شده است. این زنان از بی‌گانهانی دفاع می‌کنند که قربانی خشونت و کشتار شده‌اند و متأسفانه هیچ مرجع حقوق بشری در جهان با این فجایع مقابله نمی‌کند. زنان ایرانی در این حرکت با ایمان و مسئولیت‌پذیری، به نیروهای مسلح و امنیتی حاضر در غزه، لبنان و سوریه پیام دادند که این مسلح به ایمان و ارزش‌های انسانی هستیم. انقلاب اسلامی به ما آموزش داده است که مسئولیت‌پذیر باشیم، انسان‌دوستی کنیم، کرامت انسانی را حفظ کنیم، به مسائل اخلاقی توجه کنیم و با هرگونه خشونت مقابله کنیم. این مفاهیم در گوشت، پوست و استخوان زن ایرانی ریشه دوانده و او برای دفاع از زنان بی‌گناه در هر نقطه از جهان ایستادگی می‌کند.

مؤلفه‌های اصلی این حرکت شامل؛ ایثار، اخلاص، حضور همه‌جانبه، مشارکت مدنی، کنشگری اجتماعی، مسئولیت‌پذیری، انسان‌دوستی، روحیه عاطفه و خدمت به مردم و تکریم معیارهای انسان کامل است. زن ایرانی در این حرکت، نماد انسان کامل است؛ انسانی که به دنبال زراندوزی یا تفاخر نیست، بلکه علم، معرفت و دارایی خود را با دیگران تقسیم می‌کند تا جامعه‌ای آرام و انسانی ساخته شود. این حرکت، نماد حکمرانی دین‌مدار و اخلاق‌مدار است. امروز زنان، دختران و حتی کودکان ایرانی در این پویش، پیشگام و پیشران یک حرکت بزرگ شده‌اند. این حرکت، بزرگ‌ترین رزمایش زنان در دنیا برای دفاع از مخاصمات بین‌المللی بوده که زنان و کودکان را هدف قرار داده است.

جهان غرب در سال ۱۴۰۱ شعار انحرافی «زن، زندگی، آزادی» را در ایران طرح کرد. مفهوم این شعار به معنای رها کردن زن از تمامی قیود مسئولیت‌ها، نقش‌ها و تکالیف مهم او و سوق دادنش به سوی لیبرالیسم اخلاقی و لیبرالیسم جنسی است. این شعار زن را از زیست غغیفانه جدا کرده و او را به سوی آزادی بی‌مرز و بی‌اعتقاد سوق می‌دهد. در مقابل، زن ایرانی نشان داده که پایبند به ارزش‌های اخلاقی است، او به ظرفیت مادری و ایفای نقش درست در خانواده پایبند بوده و بر این باور است که باید فرزند تربیت کند، همسر خود را همراهی کند و ستون خیمه خانه باشد. این آموزه‌ای است که شریعت اسلامی به ما آموخته؛ همان‌طور که فاطمه زهرا (سلام‌الله‌علیها) در جایگاه ستون خیمه خانواده، در تمامی ابعاد سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی نقش هدایت‌گر داشته است.

ما به زن تنها به‌عنوان یک فرد مستقل اهمیت نمی‌دهیم که او را از کانون خانواده خارج کنیم. زن دارای اهمیت، فضیلت و حقوق مستقل است، اما این حقوق و فضیلت‌ها در جفا به بالندگی می‌رسند؟ درون یک خانواده سالم، ایمن و موفق، زمانی که کانون خانواده بانشاط باشد، زن و مرد هر دو به حقوق، نقش‌ها و وظایف خود واقف می‌شوند و به آن عمل می‌کنند. همچنین، فرزندان سالم و موفق تربیت می‌کنند. برای اینکه زنان ما به حقوق حقیقی خود شامل حق آموزش، حق حیات، حق بالندگی، حق مشارکت مدنی و اجتماعی و برخورداری از امکانات دست پیدا کنند، باید کانون خانواده‌ای سالم، ایمن، عفیف و مبتنی بر مرزهای اخلاقی و اجتماعی داشته باشیم؛ خانواده‌ای که قانون‌پذیر و جامعه‌پذیر باشد.

در چنین خانواده‌ای، دختر یاد می‌گیرد که یک زن موفق، یک مادر موفق و یک همسر موفق باشد. پسر نیز یاد می‌گیرد که یک مرد زورگو و متکبر نباشد، بلکه وظیفه‌شناس، عطوف و خدمت‌گزار باشد تا بتواند خانواده خود را به‌درستی اداره کند. در این خانه مادر درس می‌خواند، درس می‌دهد، تربیت می‌کند و کنشگری اجتماعی دارد. او ستون عاطفه، محبت و ارائه‌دهنده نظرات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی است. پدر سرپرست خانه است، اما وظیفه‌اش تنها تأمین اقتصادی نیست، او قطب هدایت و تکیه‌گاه تمامی اعضای خانواده بوده و نگهدار عفت، غیرت، تقوا و اخلاق خانواده است. قرآن کریم در آیه «الْإِنِّجَال قُؤَامُونَ عَلَی الْإِسَاءِ» به ما می‌آموزد که مرد باید حریم خانواده را حفظ کند. او مسئول تأمین نیازهای خانواده ازجمله نیازهای عاطفی، اقتصادی و فرهنگی است؛ درحالی که مادر مدیر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی خانواده بوده و زمانی که زن و مرد با یکدیگر همکاری و همدلی داشته باشند، خانده‌ای این و آرام شکل می‌گیرد. همان‌طور که قرآن کریم می‌فرماید: «وَمِنْ آیَاتِهِ اَنْ خَلَقَ لَکُمْ مِنْ اَنْفُسِکُمْ اَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا اِلَیْهَا وَجَعَلَ بَیْنَکُمْ وَرَحْمَةً»؛ یعنی زن و مرد وسیله سکنه قلب یکدیگر هستند. مودت و رحمتی که خداوند بین آنان قرار داده، به معنای عشقی پایدار و عمیق است که زن و مرد را از جدا شدن بازمی‌دارد. آبروی یکدیگر را حفظ می‌کنند و حرمت و زینت یکدیگر می‌شوند.

در چنین خانواده‌هایی است که شهدای بزرگی چون شهیدسلیمانی، شهیدطهرانی‌مقدم و شهیدنیل‌فروشان پرورش یافته‌اند. این خانواده‌های پُر‌مهر و مبتنی بر مرزهای اعتقادی و اخلاقی توانسته‌اند فرزندان را تربیت کنند که خود را وقف جامعه انسانی کرده‌اند. درود خدا بر والدین سیدحسن نصرالله، والدین شهیدسلیمانی و سایر شهدای امنیت، علم و سلامت. این مادران و پدران چگونه فرزندان را تربیت کردند که با این شجاعت و اخلاص، خود را وقف جامعه علمی، فرهنگی، امنیتی و سیاسی کردند؟

پیام دین، رهبر و آموزه‌های انقلاب، همگی بر امید، همدلی و همبستگی اجتماعی تأکید دارند. کسانی که جامعه را ناامید می‌کنند، خیانت‌کاران

به جامعه هستند. من، زن ایرانی، به این جامعه پایدار امیدوارم؛ در همین جامعه تأثیر گذاشته‌ام، در همین جامعه خدمت کرده‌ام و به آینده ایران امیدوارم. هرگز در برابر ابرقدرت‌های استکباری سر تعظیم فرود نمی‌آوریم و از کیان دین، علم، مرز و اخلاق خود حمایت خواهیم کرد. با طلا، با لباس، با پول، با علم، با فرهنگ و با دفاع، در کنار همسران و فرزندان خود می‌ایستیم تا زمینه ظهور حضرت مهدی فاطمه (سلام‌الله‌علیها) را فراهم کنیم.

■ زنان جامعه ایرانی در دوران جنگ تحمیلی چه در پشت جبهه‌ها، چه در همراهی همسرانشان در دوره جنگ تحمیلی و چه در بسترهای دیگر، خوش درخشیدند و جزء مؤلفه‌های اساسی بوده‌اند. جامعه‌شناسی این طبقه تأثیرگذار از جامعه ایران در آن دوره هشت‌ساله چیست؟

نقش زنان در جامعه‌شناسی سیاسی جبهه‌های دفاع مقدس و سایر زمینه‌ها همواره محل سؤال بوده است، آیا این نقش اثربخش، مفید و تأثیرگذار بوده یا خیر؟ پاسخ به این سؤال مستلزم بررسی تاریخ اسلام و سیره اهل بیت علیهم‌السلام است. اگر به سیره پیامبر عظیم‌الشان صلوات‌الله‌علیه و قرآن کریم رجوع کنیم، می‌بینیم که هیچ منع شرعی برای فعالیت اجتماعی مشروع زنان وجود ندارد. پیامبر اکرم صلوات‌الله‌علیه در صدر اسلام از زنان مطالبه کردند که در کنار مردان در نهضت بزرگ سیاسی– اجتماعی (که به هجرت معروف است) شرکت کنند. در بیعت عقبه اول و بیعت عقبه ثانی، پیامبر نه‌تنها با مردان، بلکه با زنان نیز بیعت کردند؛ جالب توجه است که در بیعت اول نیز که به «بیعت‌الحرب» معروف بوده، زنان حضور داشته‌اند و در بیعت عقبه دوم که نامش «بیعت‌النساء» است، تعداد بیشتری از زنان شرکت کرده‌اند.

این مشارکت نشان‌دهنده اهمیت حضور سیاسی و اجتماعی زنان در نگاه پیامبر است، ایشان مشارکت زنان را یک پایگاه مهم برای تأثیرگذاری و تصمیم‌سازی می‌دانستند؛ حضرت فاطمه زهرا (سلام‌الله‌علیها) اساسی‌ترین نقش را در دفاع از حریم ولایت ایفا کردند. در صدر

■ **دوشنبه ۱۹ آذر ۱۴۰۳**
■ **سال هفدهم** ■ **شماره ۳۰۱۴**

مرا اسکن کنید

نماینده‌گی‌های سپهرغرب در استان‌ها

عاطفه آزاد پور (ایلام): ۴۹۰۴ ۹۴۳ ۰۹۱۸

فرزاد منتی (کرمانشاه): ۲۷۲۹ ۱۳۰ ۰۹۱۸

شیرین مرادی(کردستان): ۶۹۸۴ ۸۷۷ ۰۹۱۸

مینا یاحقی(مرکزی): ۴۹۰۹ ۱۷۹ ۰۹۹۰

اسلام نیز تعداد زیادی از زنان به‌عنوان نیروهای امنیتی، سیاسی و اجتماعی در کنار امیرالمومنین (علیه‌السلام) قرار گرفتند و به ایشان کمک فکری و مشاوره می‌دادند. این امر نشان می‌دهد که امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) نیز در مدل حکمرانی خود، زنان را در عرصه مشارکت مدنی به میدان آوردند و از توانایی‌های آنان بهره بردند.

نکته مهم این است که مشارکت سیاسی زنان نباید صرفاً یک آرزو یا خواست اجتماعی باشد، بلکه باید به‌عنوان یک مسئولیت مدنی و وظیفه اجتماعی، درنظر گرفته شود. هدف، تنها کشاندن زنان به وسط جامعه یا بیرون آوردن آنان از خانه نیست. نباید رسالت مادری و همسری با ورود به جامعه نادیده گرفته شود. اسلام، قرآن کریم و سیره معصومین علیهم‌السلام الگویی مناسب برای حرکت اجتماعی و مدنی زنان ارائه می‌دهند. زنان زمانی می‌توانند در جامعه موفق باشند که جایگاه، نقش و وظیفه اصلی خود را به‌درستی ایفا کنند.

قرار نیست زنان جای مردان را بگیرند یا مسئولیت‌های مردان را عهده‌دار شوند، همچنین مردان نباید مسئولیت‌های خود را به زنان تحمیل کنند. در حکمرانی دینی که مبتنی بر سیره معصومین است، زنان باید مشارکت مدنی داشته باشند. آنان باید در اجتماع حضور یابند و از علم، تخصص، نقش عاطفی، فرهنگی و انسان‌سازی خود استفاده کنند. اما جایگاه اصلی خود را بشناسند و در همان جایگاه عمل کنند. نقش زنان در رشد، پرورش، آموزش، تربیت و نگاهداری جامعه بسیار حائز اهمیت و تأثیرگذار است. زنان خود استفاده کنند، اما جایگاه اصلی خود را بشناسند و در همان جایگاه عمل کنند. نقش زنان در رشد، پرورش، آموزش، تربیت و نگاهداری جامعه بسیار حائز اهمیت و تأثیرگذار است. زنان در عرصه‌های فرهنگی و اجتماعی نقشی بی‌بدیل ایفا می‌کنند. این موضوع در بیانات مقام معظم رهبری، برگرفته از روایات اسلامی، مورد تأکید قرار گرفته؛ مشارکت سیاسی و مدنی زنان لازمه پیشرفت اجتماعی و تحقق یک جامعه پایدار مدنی است.

قرار نیست مانند آنچه در جریانات غربی مشاهده می‌شود، زنان به «مردان بدلی» تبدیل شوند، بلکه زنان باید نقش‌های تأثیرگذار خود را در جامعه ایفا کنند، همان‌گونه که در هشت سال دفاع مقدس نقش خود را به‌خوبی ایفا کردند.

